

MAGYARORSZÁG HIVATALOS LAPJA
2023. november 7., kedd

Tartalomjegyzék

4/2023. (XI. 7.) TFM rendelet	Az állami közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékének vezetésével összefüggő hatósági eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról	8456
Jpe.I.60.003/2023/16. számú határozat	A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának jogegységi hatályú határozata	8457
238/2023. (XI. 7.) KE határozat	Egyetemi tanári kinevezésekről	8470
1483/2023. (XI. 7.) Korm. határozat	Magyarország Klaszterfejlesztési Stratégiájáról (2023–2030), valamint a végrehajtásához szükséges egyes intézkedésekről	8470

V. A Kormány tagjainak rendeletei

A területfejlesztési miniszter 4/2023. (XI. 7.) TFM rendelete az állami közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékének vezetésével összefüggő hatósági eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 198. § (2) bekezdés c) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 178. § (1) bekezdésének 3. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 148. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljáró pénzügyminiszterrel egyetértésben – a következőket rendelem el:

- 1. §**
- (1) A Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) kérelemre indult, az állami közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékének vezetésével összefüggő hatósági eljárásért igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.
 - (2) A névjegyzékbe vétel igazgatási szolgáltatási díja hatvanezer forint.
 - (3) A névjegyzékbe történt bejegyzés megújítása esetén az igazgatási szolgáltatási díj mértéke negyvenezer forint.
 - (4) Az igazgatási szolgáltatási díj a kérelem elutasítása, visszautasítása vagy visszavonása, valamint az eljárás megszüntetése esetén nem kerül visszafizetésre.
 - (5) A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény 195. § (9) bekezdése szerinti tevékenység alapján az igazgatási szolgáltatási díj harminc százaléka a közbeszerzésekért felelős miniszter feladat- és hatáskörében érintett minisztériumot, hetven százaléka a Hatóságot illeti meg. A díjbevétele közbeszerzésekért felelős miniszter feladat- és hatáskörében érintett minisztériumot megillető részét a Hatóság a tárgyhónap utolsó napját követő 15 napon belül köteles átutalni a közbeszerzésekért felelős miniszter által feladat- és hatáskörében érintett minisztérium számlájára.
 - (6) Az igazgatási szolgáltatási díj a közbeszerzésekért felelős miniszter által feladat- és hatáskörében érintett minisztérium, illetve a Hatóság saját bevétele.
- 2. §** Az 1. § (2) és (3) bekezdése szerinti igazgatási szolgáltatási díjat a kérelem előterjesztésével egyidejűleg a Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett, 10032000-01720361-00000000 számú előirányzat felhasználási keretszámlájára kell megfizetni. A díjak megfizetéséről a Hatóság számlát vagy számlát helyettesítő bizonylatot nem állít ki.
- 3. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.
- 4. §** Hatályát veszti a felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékének vezetésével összefüggő hatósági eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjról szóló 18/2018. (XII. 18.) MvM rendelet.

*Dr. Navracsics Tibor s. k.,
területfejlesztési miniszter*

VIII. A Kúria határozatai

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának jogegységi hatályú határozata

Az ügy száma:	Jpe.I.60.003/2023/16.
A felperes:	a felperes neve (a felperes címe)
A felperes képviselője:	Dr. Péchy Kristóf Ágoston ügyvéd (a felperes képviselőjének címe)
Az alperes:	az alperes neve (az alperes címe)
Az alperes képviselője:	Molnár & Társa Ügyvédi Iroda (az alperes képviselőjének címe, ügyintéző: dr. Molnár István ügyvéd)
Az alperesi beavatkozó:	az alperesi beavatkozó neve (az alperesi beavatkozó címe)
Az alperesi beavatkozó képviselője:	dr. Birkás Györgyi kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	biztosítási szolgáltatás
A jogegységi panaszt benyújtó fél:	a felperes
A jogegységi panasszal támadott határozat száma:	Pfv.I.20.875/2022/7. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria megállapítja, hogy a Pfv.I.20.875/2022/7. számú, jogegységi panasszal támadott ítélet jogkérdésben eltér a Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozattól, és a Pfv.III.21.464/2013/12., Pfv.V.21.402/2019/8., Pfv.V.20.476/2016/6., Pfv.V.20.581/2015/9., Pfv.V.21.255/2014/14., Pfv.V.21.748/2014/8., Pfv.V.21.303/2012/5., Pfv.V.20.235/2012/5., Pfv.V.20.641/2012/5. számú felülvizsgálati ügyben meghozott – a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett – határozatoktól.

Az eltérés nem volt indokolt.

A Kúria a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapítja, hogy

- a biztosító mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia akkor is, ha a károsult kármegelőzési kötelezettségét mulasztja el,
- a kártérítési felelősség tényállási elemei körében figyelembe vehető magatartás nem értékelhető a károsult kármegelőzési kötelezettsége elmulasztásának körében is.

Az indokolatlan eltérésre figyelemmel a jogegységi panasszal támadott ítéletet hatályon kívül helyezi, és a Kúria felülvizsgálati tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A jogegységi panasz elbírálásával összefüggésben felmerült költséget az állam viseli.

A Kúria elrendeli a határozatának közzétételét a Magyar Közlönyben.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint szerződő fél és biztosított, valamint az alperes mint biztosító 2016 decemberében biztosítási szerződést kötöttek. A biztosított fedezetek – egyebek mellett – az all risks üzemszünet biztosítás és az all risks vagyonbiztosítás voltak.

- [2] Az all risks típusú egyedi vagyonbiztosítási szerződések feltételei (a továbbiakban: ARSZF) III. pontja szerint biztosítási események a biztosított vagyontárgyakban vagy azok részeiben a biztosítási időszak alatt, hirtelen balesetszerűen – véletlen, váratlan, előre nem látható, külső okból – a kockázatviselési helyen bekövetkező, és a biztosított vagyontárgyak károsodásával, megsemmisülésével vagy eltűnésével járó olyan kár, amelynek oka nem esik a biztosítási feltételekben meghatározott kizárások alá, valamint amely eseményekre vonatkozóan a biztosító a biztosítási szerződésben foglaltak szerint nem zárta ki a kockázatviselési kötelezettségét, továbbá amely javítást vagy pótlást, helyreállítást tesz szükségessé. Előre nem láthatók azok a károk, amelyeknek bekövetkeztét, illetve bekövetkeztének fenyegető lehetőségét a biztosított az üzemben végzett tevékenységhez szükséges szaktudás birtokában, illetve a jó gazda gondosságával nem láthatott előre.
- [3] Az általános vagyonbiztosítási feltételek (a továbbiakban: ÁVF) X.1. és X.2. pontja értelmében a biztosító mentesül a szolgáltatási kötelezettsége alól, ha bizonyítja, hogy a kárt jogellenesen, szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartással a szerződő fél vagy a biztosított vagy ezek alkalmazottja okozta, valamint, ha ezek a személyek szándékosan vagy súlyosan gondatlan magatartással nem tesznek eleget a kármegelőzési vagy kárenyhítési kötelezettségüknek. Az ARSZF IX.5. és XV.2. pontja szerint a kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegése körében az ÁVF X.1. pontjában felsoroltak a szakképzett személytől elvárható gondosságot kötelesek tanúsítani, a súlyos gondatlanság megítélése tekintetében a szakképzett személytől elvárható magatartás a mérvadó.
- [4] 2017. január 17-én a raktárban a társbiztosított targoncavezetője által manuálisan irányított targonca a két állványsor közötti szűk folyosós területen hátramenetben egy raklapnak ütközött és azt nekitolta az egyik állványsor egyik lábának. Ennek következtében az állványzat eldőlt, és ledöntött több állványsort is. Ennek eredményeként a felperes raktárban tárolt árukészlete részben megsemmisült, részben forgalomba hozatalra alkalmatlanná vált.
- [5] A felperes keresetében 1.210.831.102 forint biztosítási szolgáltatás megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.
- [6] Az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes a vagyonbiztosítási szerződés alapján a felperest ért 2017. január 17-én történt káreset miatti kárt megtéríteni tartozik.
- [7] Az alperes és az alperesi beavatkozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Az aggálytalannak ítélt szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a targoncavezető manuálisan irányította a targoncát, amikor a keskeny folyosós területen hátramenetben egy raklapnak ütközött és azt nekitolta az állványsor egyik lábának. Ebből azt a jogi következtetést vont le, hogy a targoncavezető azért nem látta előre a kár bekövetkezését, mert bízott abban, hogy manuális irányítással sem fog raklapnak vagy polcnak ütközni. Nem azzal a szándékkal váltott manuális irányításra, hogy kárt okozzon, de tudatának át kellett fognia, hogy ha a tiltások és a veszélyes üzemi jelleg ellenére a keskeny folyosóban manuális irányításra vált, akkor a személy- és vagyonbiztonságot fokozottan veszélyeztető helyzetet teremt, amelyben csekélynek tekinthető vezetési hiba is aránytalanul súlyos következményekkel, akár a polcrendszer összedőlésével is járhat. A targoncavezető könnyelműen bízott a manuális vezetés esetén fenyegető súlyos következmények elmaradásában, amely könnyelműséget a szándékossággal határos súlyos gondatlanságnak értékelt, és ezt az egyedi megállapodás 2.1. pontja alapján a felperes terhére is figyelembe vette. Ebből arra a következtetésre jutott, hogy a targoncavezető súlyos gondatlansága miatt nem látta előre a kárt, ezért a káresetemény nem minősül az ARSZF III. pontjában meghatározott biztosítási eseménynek.
- [8] A mentesülés körében rögzítette, hogy a targoncavezető a társbiztosított munkavállalójaként jogosult volt az árukészlet kezelésére, mozgatására, rakodására, így súlyosan gondatlan magatartása az alperes mentesülését eredményezheti, amellyel kapcsolatban a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:463–6:464. §-aira és az ÁVF szabályozására hivatkozott. A targoncavezető magatartását jogellenesnek ítélte egyrészt azért, mert kárt okozott, másrészt azért, mert megszegte a munkavégzésére vonatkozó tételes szabályokat. A hátramenetben elkövetett vezetési hibát nem tekintette súlyosan gondatlan magatartásnak, mert az ütközést csekély súlyú figyelmetlenség vagy vezetési hiba is okozhatta. A kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegésének értékelte ugyanakkor azt, hogy a targoncavezető megszegte azokat a rendelkezéseket, amelyek célja kimondottan a személy- és vagyonbiztonság megóvása, éppen az emberi hibára visszavezethető, csekély súlyú figyelmetlenségből vagy vezetési hibából eredő veszélyhelyzetek kialakulásának elkerülése volt. Ennek következménye, hogy az alperes akkor is mentesül a biztosítási szolgáltatás teljesítése alól, ha a káresetemény egyébként biztosítási eseménynek minősülne.
- [9] A felperes a jogegységi panasz elbírálása szempontjából lényeges felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és új határozat hozatalával az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének a helybenhagyását

- kérte szövegezésbéli pontosítással. A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet sérti – egyebek mellett – a Ptk. 6:463. § (1) bekezdését és a 6:464. § (1)–(2) bekezdéseit.
- [10] Érvelése szerint a másodfokú bíróság a jogerős ítéletében jogszabálysértő módon állapította meg, hogy a káresemény nem minősül biztosítási eseménynek, illetve az alperes mentesül a biztosítási szolgáltatás teljesítésének kötelezettsége alól.
- [11] Arra hivatkozott, hogy jogerős ítéletnek a súlyos gondatlansággal kapcsolatos értékelése a Ptk. 6:463. § (1) bekezdésébe és a 6:464. § (1)–(2) bekezdéseibe ütközik. A bírói gyakorlat a szándékosság és a súlyos gondatlanság fogalmát szűken értelmezi (BH2021. 39., BH2021. 40.). A súlyos gondatlanság megítéléséhez a károkozó aktuális akarat, tudati állapotát kell vizsgálni, szubjektív elemként pedig azt, hogy a gondossági kötelezettségét kirívóan elhanyagolta-e. Súlyos gondatlanság akkor állapítható meg, ha a gondosság elhanyagolása olyan feltűnő mértékű, amely súrolja a szándékosság, az eredmény kívánásának a határát.
- [12] A Kúria Pfv.V.21.402/2019/8. számú határozatára utalva előadta, hogy ha a targoncavezető tudatosan sértette meg a manuális üzemmód alkalmazására vonatkozó tilalmat, úgy ez csak a károkozás jogellenességi feltételéhez kapcsolódna, a szabálysértés tudatosságának azonban nem a szabályszegés, hanem a biztosítási esemény bekövetkezése, a raktár összedőlése vonatkozásában kell megvalósulnia.
- [13] A Kúria Pfv.III.21.464/2013/12. számú határozatára hivatkozva kifejtette, hogy a targoncavezető tudata a belenyugvás szintjét határolóan sem terjedt ki a káresemény bekövetkezésére. Önmagában az, hogy tudatosan megszegte a tevékenységére vonatkozó szabályokat, és azt gondolta, hogy manuális irányítás mellett is károkozás nélkül tud közlekedni a sorok között, nem minősül súlyosan gondatlan magatartásnak. Feladatát nyilvánvalóan a káresemény bekövetkezése nélkül kívánta végrehajtani, így a káreseménnyel mint magatartása következményével semmilyen mértékben nem számolt. A Ptk. 6:464. §-ának megsértését jelenti a jogerős ítéletnek az az értelmezése, amely a tudatos szabályszegést a súlyos gondatlansággal azonosítja. A Kúria határozatai alapján a mentesülés egészen kivételes esetnek tekinthető. Az előreláthatóság és a súlyos gondatlanság tartalma lényegét tekintve ugyanaz. Súlyosan gondatlan magatartásnak csak olyan magatartás tekinthető, amely a konkrét káresemény bekövetkezésének az előrelátását is magában hordozza, amely a jelen esetben nem valósult meg.
- [14] Szerinte a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:463. § (1) bekezdését, mert a manuális üzemmód tényszerűsége sem eredményezhetné a biztosítási szolgáltatás teljesítésének megalapozott elutasítását.
- [15] Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.
- [16] A Kúria Pfv.V.21.402/2019/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [17] A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozatában (a továbbiakban: jogegységi hatályú határozat) megállapította, hogy a Kúria felülvizsgálati tanácsának Pfv.I.21.240/2021/4. számú ítélete jogkérdésben eltér a Kúria megjelölt határozataitól, ezért a kötelező jogértelmezés megállapítása mellett azt hatályon kívül helyezte, és a Kúria felülvizsgálati tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

- [18] A Kúria felülvizsgálati tanácsa az új eljárás eredményeként meghozott új határozatában kifejtette, hogy a biztosítási esemény bekövetkezett, ezért az alperes mentesülése körében kellett a jogerős ítélet felülvizsgálatát elvégezni.
- [19] Rámutatott: a másodfokú bíróság jogerős ítéletében a kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegése miatt döntött az alperes mentesüléséről, így a felülvizsgálati kérelem alapján az ezzel kapcsolatban állított jogszabálysértést kellett vizsgálni. A felperes felülvizsgálati kérelmében arra hivatkozott, hogy a súlyosan gondatlan magatartásnak a konkrét káresemény bekövetkeztének előrelátását is magában kell hordoznia a mentesülés szempontjából. Ezt az álláspontját képviselte a jogegységi panasz eljárásban is.
- [20] Utalt arra, hogy a Kúria jogegységi hatályú határozatában a bíróságokra nézve kötelező jogértelmezésként megállapította, hogy a felek eltérő megállapodásának hiányában a biztosító helytállási kötelezettség alóli mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes – foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia ahhoz, hogy alkalmas legyen a mentesülés mint jogkövetkezmény kiváltására. Döntése során figyelembe vette a bírói gyakorlatot, így a Pfv.III.21.464/2013/12. és a Pfv.V.21.402/2019/8. számú határozatokat.
- [21] Kitért arra, hogy a Kúria Pfv.III.21.464/2013/12. számú ítéletében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.) 556. § (1) bekezdésében foglalt szabályt alkalmazta, ennek törvényi tényállási elemei megvalósulását vizsgálta. Az elbírálandó kérdés az volt, hogy a felperesi járműszerelvényt közlekedő gépjárművezető részéről fennállt-e a kár súlyosan gondatlan okozása. Ennek megfelelően a Kúria a régi Ptk.

556. § (1) bekezdés alkalmazása körében állapította meg, hogy súlyosan gondatlan magatartás az lehet, amelynél a gondosság elhanyagolása olyan feltűnő mértékű, hogy súrolja a szándékosság, az eredmény kívánásának határát. A Kúria e határozatában ugyanakkor megkülönböztette a szabályszegés tényét és súlyát. Rögzítette, hogy a szabályszegés ténye önmagában nem eredményezheti a biztosító mentesülését, a szabályszegés súlya azonban a mentesülést eredményező szándékosság vagy súlyos gondatlanság megítélése szempontjából nyilvánvalóan döntő jelentőségű is lehet, amit minden esetben az összes körülményt figyelembe véve kell értékelni.

- [22] A Pfv.V.21.402/2019/8. számú ítélet szerint az alperes a keresettel szembeni védekezését a régi Ptk. 556. § (1) bekezdés a) pontjára, vagyis a biztosított mentesülést megalapozó károkozására alapította, mint ahogy a Kúria által érdemben vizsgálható felülvizsgálati kérelmét is. Így a Kúria döntése is a biztosított károkozó magatartását vette alapul, és a régi Ptk. 556. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi tényállási elemek megvalósulásáról döntött. Az erre az esetre irányadó jogszabályi rendelkezés értelmezése útján jutott arra a következtetésre, hogy a biztosított mint károkozó részéről a súlyos gondatlanságnak a károsodás előidézésére kell irányulnia, a szabályszegésnek pedig többlettényállás mellett lehet jelentősége a biztosított magatartásának szubjektív megítélése szempontjából. Emellett – a kúriai határozat szerint – az alperes felülvizsgálati kérelmében utalt a biztosított kármegelőzési kötelezettségére is, de megsértett jogszabályi rendelkezés megjelölése hiányában a Kúria ebben az ügyben ezzel a kérdéssel érdemben nem foglalkozhatott. A régi Ptk. 556. § (3) bekezdésében szabályozott eset így nem volt a felülvizsgálat tárgya.
- [23] A Kúria felülvizsgálati tanácsa szerint a jogegységi hatályú határozat alapjául hivatkozott határozatok mindegyike a régi Ptk. 556. § (1) bekezdését alkalmazta, ennek megfelelően a biztosított károkozó magatartása szolgált e döntések alapjául. Egyik ügyben sem vizsgálta ugyanakkor a Kúria, hogy a biztosított kármegelőzési kötelezettségét teljesítette-e, ha igen, miként, továbbá e kötelezettség elmulasztása milyen jogkövetkezménnyel járt. Nem foglalt állást arról, hogy a kármegelőzési kötelezettség elmulasztása vonatkozásában a súlyos gondatlanságnak mire kell irányulnia. Ennek megfelelően a jogegységi hatályú határozat a két hivatkozott határozattal egyezően a régi Ptk. 556. § (1) bekezdésével azonos rendelkezést tartalmazó Ptk. 6:464. § (1) bekezdését, annak az adott esetben figyelembe vehető c) pontját értelmezte. E körben állapította meg, hogy a biztosító mentesüléséhez a súlyos gondatlanságnak a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia. Indokolásában kifejezetten kiemelte a Kúria Pfv.III.21.464/2013/12. számú határozatából azt a megállapítást, miszerint a súlyos gondatlanságnak csak akkor van jelentősége, ha az a károsodás előidézésére irányul. Hangsúlyozta továbbá a Pfv.V.21.402/2019/8. számú határozatra utalással, hogy az alperesnek olyan további tényeket kellett volna bizonyítania, amelyek a társbiztosított alkalmazottja magatartásának közvetlenül az eredmény, azaz a kár előidézése tekintetében súlyosan gondatlan minősítését megalapozzák.
- [24] A Kúria felülvizsgálati tanácsa rámutatott: a jelen ügyben hozott és felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet értelmében azonban az alperes nem mentesül a Ptk. 6:464. § (1) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság döntése szerint nem történt szándékos károkozás, továbbá a targoncavezető károkozása, a hátramenetben elkövetett vezetési hiba nem tekinthető súlyosan gondatlan magatartásnak. A felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet szerint az alperes azért mentesül a biztosítási szolgáltatás teljesítése alól, mert a targoncavezető mint a jogi személy biztosítottnak a tevékenység folytatásában közreműködő munkavállalója kármegelőzési kötelezettségét súlyosan gondatlanul megszegte [Ptk. 6:463. § (1) bekezdés, 6:464. § (2) bekezdés]. Emiatt a jelen felülvizsgálati eljárásban a Ptk. 6:464. § (2) bekezdését és ennek utalt szabályaként a 6:464. § (1) bekezdését, valamint a 6:463. § (1) bekezdését kellett alkalmazni.
- [25] A Ptk. 6:463. § (1) bekezdése alapján a szerződő fél és a biztosított a kár megelőzése érdekében az adott helyzetben általában elvárható magatartást köteles tanúsítani. E rendelkezésből a Kúria felülvizsgálati tanácsa szerint az következik, hogy a biztosítottnak minden általában elvárható intézkedést meg kell tennie a kár megelőzése érdekében. A biztosító mentesülése szempontjából azonban – a régi Ptk. szabályozásával egyezően – a Ptk. 6:464. § (2) bekezdésének, azaz a szándékos vagy súlyosan gondatlan kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettségének van jelentősége (Kúria Pfv.III.20.494/2020/5.). E perben tehát – a jogerős ítéletre és a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel – azt kellett vizsgálni, hogy a targoncavezető mint a biztosított munkavállalója súlyosan gondatlanul megszegte-e a kármegelőzési kötelezettségét.
- [26] A Kúria felülvizsgálati tanácsa kitért arra is, hogy a mentesüléshez ebben az esetben is vizsgálandó szándékosság vagy súlyos gondatlanság vétkességi kategória, amely egy konkrét személlyel – adott esetben egy szakképzett targoncavezetővel – szemben állít fel mércét. A Kúria Pfv.I.20.399/2022/5. számú ítéletében már utalt arra, hogy a súlyos gondatlanság megítélése körében a Kúria gyakorlata nem különíti el a súlyosan gondatlan károkozást és a kármegelőzési kötelezettség megszegésével kapcsolatos súlyos gondatlanságot. A megkülönböztetés azonban szükséges, mert a biztosító mentesülésének ez a két esete eltérő biztosított magatartást feltételez.

- A Ptk. 6:464. § (1) bekezdése szerinti esetben ugyanis a biztosított károkozó magatartása, míg a (2) bekezdés esetében az vizsgálendő, hogy a biztosított kármegelőzési kötelezettségét megszegte-e.
- [27] A Kúria felülvizsgálati tanácsa kifejtette, hogy a kármegelőzési kötelezettség a biztosítottat jogszabály alapján terheli, de adott esetben azt az ÁVF VII.5.1. pontja is rögzíti. Ha a biztosított nem tesz meg minden, az adott helyzetben elvárható intézkedést a kár megelőzése érdekében, akkor megsérti a Ptk. 6:463. § (1) bekezdését, valamint szerződésszegést követ el, amelyek mindegyike jogsértő. Ez azonban nem egy mögöttes szabályszegés, hanem – a Ptk. 6:464. § (2) bekezdése szerinti esetben – maga a mentesülést kiváltó biztosítotti magatartás, amelynek szándékossága vagy súlyos gondatlansága vizsgálendő.
- [28] Az általános kármegelőzési kötelezettség tehát speciálisan érvényesül a biztosítási jogviszonyban, mint ahogy erre a Kúria Pfv.I.20.399/2022/5. számú határozatában már rámutatott. Ez az ítélet a [61] bekezdésében a régi Ptk. 556. § (3) bekezdésének alkalmazásával összefüggésben – ami tartalmilag azonos a Ptk. 6:464. § (2) bekezdésével – hangsúlyozza, a kármegelőzési kötelezettség megszegésére alapított mentesüléshez az szükséges, hogy a biztosított szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartása vagy mulasztása okozati összefüggésben álljon a biztosítási esemény bekövetkezésével, abban közrehatson. A biztosító mentesül fizetési kötelezettsége alól, ha a biztosított a biztosítási szerződés megszegésével, továbbá a kár bekövetkezésének reális veszélye ismeretében gondossági kötelezettségét kirívóan megsértve, nyilvánvalóan felelőtlenül mulasztja el a kár megelőzését, és ezzel hat közre a biztosítási esemény bekövetkezésében. A kármegelőzési kötelezettség megszegése esetén tehát a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a kár okozására, hanem a biztosítási esemény bekövetkezésében való biztosítotti közrehatásra kell vonatkoznia. Ha az adott tényállás mellett a közrehatás kimutatható, de az eset összes körülményét – így a biztosított tudattartalmát is – értékelve nem állapítható meg, hogy a kármegelőzésre köteles biztosított a kár bekövetkezése reális veszélyének ismeretében mulasztotta el a kár megelőzését, a biztosító nem mentesül.
- [29] A Kúria felülvizsgálati tanácsa kifejtett álláspontjával a jogegységi hatályú határozatban vizsgált, a Ptk. 6:464. § (1) bekezdésében rögzített törvényi tényálláshoz képest a 6:464. § (2) bekezdés szerinti törvényi tényállásra értelmezte a mentesülési szabályt, és erre az esetre alkalmazta a jogegységi hatályú határozat rendelkező részében megfogalmazott jogértelmezést. A Kúria felülvizsgálati tanácsa ezért a jogerős ítéletet a kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan elmulasztása körében a biztosítási eseménnyel való összefüggésében, a fentiek figyelembevételével vizsgálta.
- [30] A felülvizsgálati kérelem szerint a másodfokú bíróság a súlyos gondatlanság értékelése során indokolatlanul tett különbséget a károkozó magatartás (a vezetéstechnikai hiba) és a kármegelőzési kötelezettség megszegése között, mert a manuális üzemmód megválasztása volt a káresemény közvetlen oka. A Kúria felülvizsgálati tanácsa ezzel nem értett egyet.
- [31] Hangsúlyozta, hogy a kármegelőzési kötelezettség lényege a kár bekövetkezésével fenyegető (kárveszélyes) helyzetek elkerülése, a károkozás okai kifejlődésének a megakadályozása (Legfelsőbb Bíróság Pfv.IX.22.989/2001/6., Pfv.V.21.293/2004/7.), amit mindig egyedileg, az adott helyzet körülményei alapján kell értékelni (Kúria Pfv.V.21.284/2016/9., Pfv.V.20.476/2016/6., Pfv.V.21.255/2014/14., Pfv.V.21.303/2012/5., Pfv.V.20.235/2012/5., Pfv.III.20.641/2012/5.). A kármegelőzési kötelezettségbe tartozik a megfelelő környezet kialakítása, az üzemeltetés körében tanúsított magatartás (Kúria Pfv.V.21.748/2014/8., Pfv.V.20.581/2015/9.).
- [32] A jelen ügyben a Kúria felülvizsgálati tanácsa szerint a káresemény oka az volt, hogy a targoncavezető a targoncával a raklapnak ütközött és azt nekitolta az állványsor egyik lábának. Ettől elkülönülő, ezt megelőző magatartás volt, hogy az indukciós üzemmódot kikapcsolta a sorok közötti szűkfolyosós részen, s ezzel az indukciós megvezetés biztonsági funkcióját is kiiktatta. Az ezt tiltó szakmai szabály célja éppen az abból eredő kárveszélyes helyzet elkerülése, hogy a sorok közötti szűk hely és a manuális üzemmód melletti irányíthatóság bizonytalansága miatt csekély súlyú figyelmetlenség mellett is jelentős kár következhet be. A tiltás kármegelőzési céljával ellentétes magatartás tanúsítása a kármegelőzési kötelezettség megszegésének minősül. A manuális üzemmódra történő átkapcsolás nem okozott kárt, hanem kárveszélyes helyzetet idézett elő, elősegítette a későbbi károkozást. A másodfokú bíróság így helyesen értékelte ezt a magatartást a kármegelőzési kötelezettség megsértéseként.
- [33] A perbeli biztosítási szerződés szerint a károk megelőzése érdekében az adott helyzetben általában elvárható intézkedéseket kell megtenni, mindenkor be kell tartani az üzemeltetésre és a védelemre vonatkozó szakmai előírásokat, a gyártó utasításait, ajánlásait (ÁVF VII.5.1.). A kármegelőzési kötelezettség súlyos gondatlanságának megítélése körében a szakképzett személytől elvárható magatartás a mérvadó (ARSZF IX.5. és XV.2.).
- [34] A súlyos gondatlanság értékelésekor a Kúria felülvizsgálata tanácsa szem előtt tartotta a felperes által a jogegységi panasz eljárásban is hivatkozott Pfv.III.21.464/2013/12. számú ítéletet, amely szerint bár a szabályszegés ténye nem

- eredményezheti a biztosító mentesülését, a szabályszegés súlya a mentesülést eredményező súlyos gondatlanság megítélése szempontjából döntő jelentőségű lehet.
- [35] Figyelemmel volt továbbá arra is, hogy a balesetben sérült szerkezet műszaki értelemben nagyon kifinomult, kimondottan anyagtakarékos, karcsú, erőtanilag magasan kihasználta, ezzel együtt igen érzékeny, ha valahol ütés éri, az egésznek az állékonysága bizonytalanná válik. A függőleges terheket jól viseli, a hosszirányú vagy a keresztirányú erőhatást azonban nem.
- [36] A targonca azért automatikus vezérlésű, hogy ne menjen neki az állványlábak valamelyikének. A talplemezt egyetlen dübel és csavar rögzítette a padlóba. A több tonnás targoncától származó ütés kiszakítja az állványlábát. A társbiztosított raktározási szabályzata szerint a targoncásoknak balesetvédelmi oktatáson kell részt venniük, az anyagmozgató berendezéseket csak rendeltetésszerűen szabad használni, az adott géptípusra vonatkozó kezelési utasításban foglaltak maradéktalan betartása mellett (13.G.40.635/2018/19/3.).
- [37] A Kúria felülvizsgálati tanácsa kiemelte: a targoncavezető targoncás-raktári munkás munkakörben dolgozott, könnyűgépkészítő, valamint építő- és anyagmozgató gép kezelői szakképzése volt, munkavédelmi oktatáson vett részt. Saját előadása, valamint a felperes biztonsági igazgatójának tanúvallomása szerint a káreseményt megelőzően 5 évvel kezdett el dolgozni ilyen targoncával elsőként, így neki volt a legnagyobb tapasztalata. Az alperesi beavatkozó tanította be, olvasta a targoncakezelési kézikönyvet és az üzemeltetési útmutatót, vizsgáznia is kellett. Elmondták neki, hogy a sorok között nem szabad manuálisan haladni, ami egyértelműen kezelési hiba.
- [38] A targonca üzemeltetési útmutatójának megfelelően kényszervezetésről kézi irányításra akkor szabad átkapcsolni, ha az egész targonca teljesen elhagyta a keskeny folyosót, amihez le kell állítani a targoncát, és meg kell nyomni a kényszervezetés be-/kikapcsolása nyomógombot, az átváltást a kijelző is feltünteti. A felperesi emelőgép- és munkavédelmi szakértő véleménye alapján az induktív vezetés elvesztése kezelőhelyi véletlen okból szinte kizárt. A kirendelt szakértő szakvéleménye szerint a manuális üzemmódot a vezetőnek kell aktiválnia. A megfelelő szakképzettséggel, munkavédelmi ismeretekkel, helyismerettel és szakmai tapasztalattal rendelkező targoncavezetőnek tudnia kellett, hogy ilyen szűk folyosót alkotó, ilyen magasságú és vékonyságú, egy csavarral rögzített terhelt állványok között a kényszervezetés kikapcsolása és ezzel a biztonsági funkció kiiktatása a kár bekövetkezésének reális veszélyét keletkezteti. A targoncavezető belső tudattartalmára ezekből a külső körülményekből vonható le következtetés.
- [39] Mindezek értékelése eredményeként a Kúria felülvizsgálati tanácsa arra a következtetésre jutott, hogy a kármegelőzés körében a gondosság elhanyagolása feltűnő mértékű volt, felelőtlenség, az esetleges hátrányos következmény iránti nagyfokú közömbösség, az abba való belenyugvás jellemezte. A kármegelőzési kötelezettség – peradatok alapján megállapítható – nyilvánvalóan felelőtlen megszegése pedig a kár bekövetkezését érintő, súlyosan gondatlan közrehatásnak minősül.
- [40] A Kúria felülvizsgálati tanácsa a lefolytatott bizonyítás alapján tényként megállapíthatónak ítélte, hogy a targonca manuális üzemmódban volt, valamint a szaktudással rendelkező targoncavezető ismerte a sorok közötti manuális haladás tilalmát és annak indokát. Ennek ellenére az üzemeltetési útmutatót és a raktározási szabályzatot megszegte, holott ezek célja éppen a személy- és vagyonbiztonság megóvása és a veszélyhelyzetek kialakulásának az elkerülése volt. Mindezt olyan környezetben tette, ahol nagyon kis távolságon múlik, hogy a több tonnás targonca nekiütközik-e a 2 mm vastag lemezből hajlított 8,5 méter magas, több tonna terhet tartó, egyetlen csavarral rögzített lábnak. Az ilyen súlyú szabályszegés pedig a súlyos gondatlanság megítélése szempontjából is jelentős (Kúria Pfv.III.21.464/2013/12.). Adott esetben a szabályszegés súlya – az előírások kármegelőzési céljára, rendeltetésére figyelemmel – olyan többlet tényállást jelent, amely már a biztosított magatartásának a szubjektív megítélése szempontjából is releváns (Kúria Pfv.V.21.402/2019/8.): azaz a kár bekövetkezésében való biztosított közrehatás súlyos gondatlansága ez okból is megállapítható.
- [41] Összegezve tehát a Kúria felülvizsgálati tanácsa szerint a szakképzett targoncavezető azzal szegte meg a kármegelőzési kötelezettségét, hogy bár ismerte a veszélyhelyzet kialakulásának reális lehetőségét, ennek ellenére átkapcsolt manuális üzemmódra, egyidejűleg a kényszervezetéshez kapcsolódó biztonsági funkciót kiiktatta. E magatartása pedig okozati összefüggésben áll a kár bekövetkezésével, abban közrehatott. A kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megszegése miatt így a másodfokú bíróság a Kúria szerint helyesen döntött a Ptk. 6:464. § (2) bekezdése alapján az alperes mentesüléséről.

A jogegységi panasz

- [42] A Kúria ítélete (a továbbiakban: támadott ítélet) ellen a felperes nyújtott be jogegységi panaszt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (1)–(2) bekezdéseire

- hivatkozással, kérve annak hatályon kívül helyezését, a bíróságokra kötelező jogértelmezés megállapítását, valamint a Kúria felülvizsgálati tanácsának új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, mivel a támadott ítélet jogkérdésben indokolatlanul eltért a Kúria közzétett határozataitól, és ellentétes a Kúria jogegységi hatályú határozatában kifejtett jogértelmezésével is.
- [43] Arra hivatkozott, hogy a Kúria felülvizsgálati tanácsa a jogegységi hatályú határozattal hatályon kívül helyezett korábbi felülvizsgálati ítélettel teljesen azonos módon értékelte az irányadó tényállást, és abból azonos következtetésre jutott, azaz a hatályon kívül helyezett korábbi felülvizsgálati ítélet és a jelen panasz tárgyát képező támadott ítélet szerinte tartalmilag teljesen azonos.
- [44] Előadta, hogy a támadott ítélet elvi alapját az képezi, hogy a súlyos gondatlanság értékelése során különbséget kell tenni a károkozó magatartás (a vezetéstechnikai hiba) és a kármegelőzési kötelezettség megszegése között. Szerinte a támadott ítéletből az állapítható meg, hogy a manuális üzemmód megválasztása nem tekinthető a káresemény közvetlen okának, hanem ezt a magatartást a kármegelőzés körében önállóan, a károkozó magatartástól (a vezetéstechnikai hibától, azaz a polcnak ütközéstől) függetlenül kell értékelni, és ez az önálló, a károkozó magatartástól független, attól megkülönböztetett, a kármegelőzési körben történő értékelés alappal vezet a biztosító mentesülésének megállapításához.
- [45] A felperes szerint a támadott ítélet jogkérdésben eltér több a Bírósági Határozatok Gyűjteményében (a továbbiakban: BHGY) közzétett határozattól, amelyek között található felülvizsgálati és jogegységi panasz eljárásban hozott határozatok is. Mindezek alátámasztására a felperes részletesen bemutatta az ügyszakosság megállapíthatóságának szempontjait és az eltéréssel érintett határozatokat.
- [46] Az eltérés érdemét tekintve a Pfv.III.21.464/2013/12. számú határozattal összefüggésben utalt arra, hogy a súlyos gondatlanság Ptk.-ban rögzített fogalma nem azonos a büntetőjog tudatos gondatlanság fogalmával. Előbbit a büntetőjogi egyenes vagy eshetőleges szándékossághoz közelebb állónak minősíti, amely a károkozó személy tudattartalmában a cselekménye következményeinek előrelátása mellett a következményekbe való belenyugvás vagy szélsőséges esetben már azok kívánása van jelen.
- [47] Kitért arra, hogy a támadott ítélet szerint a targoncavezető azzal a magatartással, hogy kézi irányításra kapcsolta a targoncát a keskeny folyosón, nem tartotta be a biztonsági előírásokat, ezzel az ütközés fokozott veszélyét idézte elő. A targoncavezetőnek – a támadott ítéletben részletesen kifejtettek szerint – fel kellett ismernie, hogy a kényszervezetés kikapcsolása az adott helyszínen reális veszélyhelyzetet keletkeztet a kár bekövetkezésével kapcsolatban. Idézte a Kúria felülvizsgálati tanácsának megállapításait arról, hogy az adott tényállás mellett, az eset összes körülményét – így a targoncavezető tudattartalmát is – értékelve megállapítható, hogy a kár bekövetkezése reális veszélyének az ismeretében, súlyosan gondatlanul szegte meg a kármegelőzési kötelezettségét; így számolnia kellett azzal, hogy a fokozott veszéllyel járó tevékenység során jelentős károsodás következhet be, mégis gondossági kötelezettségét kirívóan elhanyagolva, felelőtlenül bízott a hátrányos következmények elmaradásában.
- [48] A felperes álláspontja szerint az eltéréssel érintett határozat nem bontotta szét az egymozzanatú károkozó magatartást több fázisra, és helyezte át az egyébként egységes magatartási folyamat egy részének, nevezetesen a jogellenes magatartásnak a megítélését a kármegelőzés körébe. Szerinte ez nem jelenti azt, hogy a Kúria eltéréssel érintett határozata más anyagi jogszabály alapján bírálta el az adott tényállást, hanem azt jelenti, hogy a károkozó magatartás szabálysértésben megnyilvánuló jogellenességi eleme nem választható le a károkozó magatartás közvetlen károkozó mozzanatáról, és nem értékelhető külön a kármegelőzés körében, azt a károkozó magatartás értékelése keretében kell figyelembe venni. Ezzel összefüggésben utalt arra is, hogy a támadott ítélet logikáját elfogadva a biztosító súlyos gondatlanságra tekintettel valamennyi tudatos szabályszegéssel okozott kár esetében mentesülne a biztosítási szolgáltatási kötelezettség alól.
- [49] A fentiekből következően a felperes szerint a támadott ítélet az eltéréssel érintett ítélethez képest a súlyos gondatlanságon alapuló mentesülés terjedelmével, jogi rendeltetésével és jogpolitikai céljával kapcsolatban kifejtett állásponthez képest markánsan eltérő jogértelmezést adott, amely egyfelől a széles körben elterjedt vagyonbiztosítások esetén a biztosító súlyos gondatlanságra hivatkozással történő mentesülésének igen széles megállapíthatóságára vezetne, az eddigi gyakorlathoz képest egyértelműen zavart okozva a súlyos gondatlanságon alapuló biztosítói mentesülés bírói megítélése tekintetében.
- [50] A Pfv.V.21.402/2019/8. számú, eltéréssel érintett határozattal összefüggésben elsőként rávilágított arra, hogy a szabálysértés tudatosságának nem a szabályszegés, hanem a biztosítási esemény bekövetkezése, adott esetben a raktár összedőlése vonatkozásában kell megvalósulnia. Ezzel ellentétben a támadott ítéletben a Kúria önmagában a szabályszegés ténye alapján arra a következtetésre jut, hogy a biztosított a kármegelőzési kötelezettségét súlyosan gondatlanul megszegte.

- [51] Az eltéréssel érintett határozatban a Kúria felülvizsgálati tanácsa éppen azt rögzíti a felperes szerint, hogy a súlyos gondatlanság megítélése a kármegelőzési kötelezettség körében sem szakadhat el a konkrét eredmény előrelátásától és az arra vonatkozatható, azaz a szándékosság határát súroló gondatlanságtól, mivel a gondatlanságnak csak akkor van jelentősége, akkor tekinthető mentesülésre vezető súlyos gondatlanságnak, ha az a károkozás előidézésére irányul. Megállapíthatónak látta az ügyazonosságot a két határozat tekintetében figyelemmel arra is, hogy a magatartás jelentőségét mindkét határozat a kármegelőzés tekintetében értékeli.
- [52] Kiemelte, hogy súlyos gondatlanságnak a kármegelőzés körében is a biztosítási eseményre, azaz a károsodás előidézésére kell irányulnia, amely a gondosság olyan szintű elhanyagolásában jelentkezett volna, amelyből következően a biztosított szinte az eredmény bekövetkezését kívánta. Szerinte a támadott ítélet sem azt rögzíti, hogy a targoncavezető a szabályszegés elkövetésével előre látta az eredményt, azaz a raktárdőlésben megnyilvánuló károsodást, és azt szinte kívánva vagy legalábbis belenyugodva haladt tudatosan manuális irányítás mellett a keskenyfolyosón, hanem azt mondja ki, hogy szabálysértése miatt számolnia kellett azzal, hogy a fokozott veszéllyel járó tevékenysége folytán jelentős károsodás következhet be.
- [53] E körben utalt arra is, hogy az eltéréssel érintett határozat kifejezetten értékeli a károkozó magatartás kármegelőzési kötelezettség megsértéseként történő figyelembe vehetőségét, következképpen a támadott ítélet megalapozatlanul hivatkozik arra, hogy a korábbi jogegységi hatályú határozat alapját képező döntések egyike sem vizsgálta, hogy a biztosított a kármegelőzési kötelezettségét teljesítette-e.
- [54] Az eltéréssel érintett határozatból szerinte az is következik, hogy a károkozó magatartás szabálysértésben megnyilvánuló jogellenességi eleme nem választható le a károkozó magatartásról, és nem értékelhető külön a kármegelőzés körében. Erre figyelemmel a támadott ítélet a közzétett határozatnak a súlyos gondatlanság kármegelőzési kötelezettség körében történő értékelésével kapcsolatos elvi állásfoglalását figyelmen kívül hagyta, és attól eltért. A súlyos gondatlanság biztosítási jogi fogalmának a tudatos szabálysértések eredményre (azaz a kár bekövetkezésére) irányultságtól függetlenül történő értelmezése és az ezen alapuló biztosítói mentesülés terjedelmének indokolatlan kiszélesítése, továbbá annak kármegelőzési kötelezettség teljesítésének értékelése körében történő téves értelmezése, a jogellenességi és az eredményhez kapcsolódó feltétel „összemosása” a korábban kifejtett kúriai állásponthez képest jelentősen eltérő jogértelmezést jelent. Szerinte ez végső soron minden tudatos szabálysértés esetén a biztosító mentesülését jelentené, mivel minden ilyen esetben megállapítható lenne, hogy a károkozó ugyan nem akarta a kár bekövetkezését, és abba nem is nyugodott bele, de amennyiben nem sért szabályt, nem történt volna káresemény.
- [55] A korábban közzétett kúriai határozatok elvi állásfoglalásától eltérőnek tekinthető tehát az egyébként egységes magatartásként és okfolyamtként megnyilvánuló károkozó magatartás megbontása, és annak külön, egyúttal kétszeresen történő értékelése egyfelől súlyos gondatlanságot nem jelentő károkozó magatartásként, másfelől a kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megsértéseként.
- [56] Kifogásolta, hogy a Kúria felülvizsgálati tanácsa a támadott ítéletben utalt a saját, a jogegységi hatályú határozat meghozatalát követően meghozott határozatára is (Pfv.III.20.399/2022/5.). Kiemelte, hogy a Kúria gyakorlata korábban nem különítette el egymástól a súlyosan gondatlan károkozást és a kármegelőzési kötelezettséggel kapcsolatos súlyos gondatlanságot, a megkülönböztetés azonban szükséges, mert a biztosító mentesülésének ez a két esete eltérő biztosított magatartást feltételez, továbbá az általános kármegelőzési kötelezettség speciálisan érvényesül a biztosítási jogviszonyban.
- [57] Ezzel összefüggésben a felperes olyan korábbi kúriai határozatokra hivatkozott, amelyek szerint a kármegelőzési kötelezettség értékelése esetén nem olyan körülményeket kell értékelni, amelyek a kár bekövetkezésével közvetlen okozati összefüggésben állnak (Kúria Pfv.V.20.476/2016/6., Pfv.V.20.581/2015/9., Pfv.V.21.255/2014/14., Pfv.V.21.748/2014/8., Pfv.V.21.303/2012/5., Pfv.V.20.235/2012/5., Pfv.V.20.641/2012/5.).
- [58] Végezetül kérte, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa – egy esetleges hatályon kívül helyezés esetére – jelöljön ki másik tanácsot a felülvizsgálati kérelem elbírálására.

Az ellenérdekű fél és az alperesi beavatkozó nyilatkozata

- [59] Az ellenérdekű fél nyilatkozatában elsősorban azt kérte, hogy a Kúria a felperes jogegységi panaszát – az ügyazonosság hiányára figyelemmel – utasítsa el, másodsorban állapítsa meg, hogy a támadott ítélet indokoltan tért el a felperes által hivatkozott kúriai döntésektől, ezért hatályban tartó döntést hozzon.
- [60] Részletesen elemezte az ügyazonosság hiányát a támadott, illetve a felperes panaszában előadott eltéréssel érintett határozatok között. Ezzel összefüggésben elégtelennek és a kúriai gyakorlattal szembe helyezkedőnek tartotta a korábbi kúriai ítélet ellen benyújtott jogegységi panaszt elbíráló jogegységi hatályú határozat

indokait az ügyazonosság tekintetében. Szerinte az ügyazonosság több okból sem állapítható meg, így például az ügyek tényállása, az alkalmazott jogszabályok (Ptk. és régi Ptk.), a megítélendő magatartások az ügyekben nem összemérhetők.

- [61] Hangsúlyozta, hogy a jogegységi panasz eljárás szabályai között a Bszi. nem hivatkozik a Pp. kötőerőre és jogerőre vonatkozó szabályaira, következésképpen a korábbi döntés a jelenlegi eljárásban a Jogegységi Panasz Tanácsot semmiben – így az ügyazonosság kérdésében – sem köti.
- [62] Arra az esetre, ha a Kúria ezzel nem értene egyet, utalt arra, hogy a felperes által eltérőként hivatkozott ügyekben a Kúria nem ugyanabban a kérdésben foglalt állást, mert a jelen ügyben a kármegeelőzési kötelezettség elmulasztására, míg a hivatkozott ügyekben a károkozásra koncentrált. Ezzel összefüggésben több helyen iratellenesnek tartotta a felperes által előadottakat.
- [63] Hivatkozott arra is, hogy a jogegységi hatályú határozattól való eltérés nem értelmezhető, illetve a Jogegységi Panasz Tanács által nem vizsgálható, mert ebben az eljárásban kizárólag a Kúria „precedens” (felülvizsgálati eljárásban meghozott) határozatai mérhetők össze.
- [64] Részletesen elemezte a jogegységi hatályú határozat alaptörvény-ellenes voltát, az Alkotmánybíróság „következetlen” gyakorlatát, egyszersmind kérte, hogy a Kúria kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását a jogegységi hatályú határozat alaptörvény-ellenességének megállapítása, megsemmisítése, illetve a jelen eljárásban való alkalmazása tilalmának kimondása érdekében annak okán, hogy az sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkében szereplő tisztességes eljáráshoz való jogot.
- [65] Utalt a biztosítás intézményének alapvető funkciójára és az alperesre nézve kedvezőtlen döntés – jelen ügyön túlmutató – káros társadalmi következményeire.
- [66] Hivatkozott arra is, hogy a Pfv.I.20.399/2022/5. számú – általa helyesnek tartott – döntésben kifejtett szempontok mérlegelésétől a Kúria ebben az ügyben sem térhetett el.
- [67] Az alperesi beavatkozó nyilatkozatában mindenben csatlakozott az alperesi ellenérdekű félhez. Kérelmeit az ellenérdekű féllel azonos tartalommal és indokolással terjesztette elő.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

- [68] A Kúria az alperes nyilatkozatára figyelemmel a jogegységi panasz eljárással összefüggő eljárásjogi kérdésekkel összefüggésben az alábbiakra mutat rá.
- [69] A jogegységi panasz eljárás tárgya a Kúria felülvizsgálati eljárásban meghozott – jogegységi panasszal „támadott” – határozata, nem pedig a korábbi panasz eljárásban született jogegységi hatályú határozat.
- [70] A Kúria jogegységi hatályú határozata az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése és a Bszi. 41/D. § (5) bekezdése alapján nemcsak a Kúriára, hanem valamennyi bíróságra kötelező; a közzétételét követően valamennyi bíróság által – a folyamatban lévő ügyekben is – alkalmazandó {3167/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [18]}, emiatt az eltérés lehetősége nem merül fel. A jogegységi határozat sajátossága egyebek mellett abból fakad, hogy annak forrása a legfőbb bírósági szerv, a Kúria; másrészt abból, hogy címzettjei a bíróságok, amelyek számára az intern norma a rendelkező részében és az ahhoz tartozó logikai érvrendszerben kötelező. Az Alaptörvény és a Bszi. hivatkozott rendelkezései mérlegelést nem engedő módon írják elő, hogy a jogegységi határozatban foglalt jogértelmezést a bíróságoknak kötelezően alkalmazniuk kell {3069/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [33], 3164/2019. (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [67]}.
- [71] A jogegységi panaszt előterjesztő fél ellenfelének lehetősége van a panaszban felhozott – jogegységi szempontú – érvelésre reagálni, azzal összefüggésben felsorakoztatni a saját ellenérveit. A Jogegységi Panasz Tanács korábbi eljárásának kritikája azonban nem értelmezhető, mint ahogy az alperesnek a kötőerőre és a jogerőre vonatkozó utalása sem, figyelemmel egyfelől arra, hogy ennek az eljárásnak nem tárgya a korábban meghozott jogegységi hatályú határozat (megváltoztatása fel sem merülhet), másfelől arra, hogy a jogerő, illetve kötőerő fogalma kizárólag az adott határozatot érintően értelmezhető, egy korábban meghozott határozattól való eltérés a jogegység és nem a jogerő kérdését vetheti fel.
- [72] A Bszi. 41/B. § (1)–(2) bekezdései akkor teszik lehetővé a támadott határozat jogegységi panasz keretében történő felülbírálatát, ha a felülvizsgálati kérelemmel már nem támadható határozatról van szó, feltéve, hogy a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a BHGY-ben közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta. Emellett jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

- [73] A Bszi. 163. § (1) bekezdése szerint a Kúria a jogegységi határozatot, a jogegységi panasz eljárásban, valamint a jogorvoslat a törvényesség érdekében folytatott eljárásban hozott határozatát, az általa az ügy érdemében hozott és a hatályon kívül helyező határozatot a BHGY-ben digitális formában közzéteszi.
- [74] Mindebből következően „közzétett határozat” alatt mind az egyedi ügyben meghozott határozatot, mind például a jogegységi, jogegységi panasz eljárásban meghozott határozatot érteni kell, következésképpen – az alperes hivatkozása ellenében – az ettől való eltérés is vizsgálható a jogegységi panasz eljárásban.
- [75] Az alperes indítványa ellenére nem tartja szükségesnek a Kúria a saját maga által meghozott határozat megtámadását a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme okán az Alkotmánybíróság előtt. Ezt a kúriai gyakorlat értelmében részletesen nem kell indokolnia (Kúria Pfv.IV.20.448/2022/16.).
- [76] A fentiekre figyelemmel a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa a felperes jogegységi panaszát érdemben vizsgálta, és megállapította, hogy a jogegységi panasz az alábbiakra figyelemmel alapos.
- [77] A felperes a jogegységi panaszát Bszi. 41/B. § (1)–(2) bekezdései alapján terjesztette elő.
- [78] A jogegység követelményét Magyarország Alaptörvénye 25. cikk (3) bekezdése rögzíti, kimondva, hogy „[a] Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét.” A Kúria e feladatát az ítélkezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezés elvi tartalmát az azonos ügyekben követi.
- [79] A Kúria az ügyazonosság fogalmát határozataiban munkálta ki. Több esetben rámutatott arra, hogy a jogegységi panasz eljárásban a cél az azonos jogkérdések vizsgálata és a helyes jogértelmezés meghatározása. A felperes keresetének, az adott ügy tényállásának, a felek perbeli nyilatkozatainak és a támadott jogi rendelkezés hatályának az ügyazonosság körében csak akkor lehet jelentősége, ha az valamilyen módon befolyásolja az érintett jogszabály értelmezését, mert azt például különböző ügyekben – adott esetben az eltérő kereset vagy tényállás okán – máshogy kellett alkalmazni. Több esetben sem látta akadályát a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa annak, hogy egy jogi rendelkezés helyes értelmezésének megállapításához eltérő tényállású, adott esetben különböző jogágakhoz (bírósági szakághoz) tartozó határozatokat vessen össze, vegyen figyelembe (példaként kiemelve: Jpe.II.60.027/2021/8.).
- [80] Mindebből következően a helyes jogértelmezéshez nem feltétlenül szükséges követelmény, hogy a támadott és az eltéréssel érintett határozatokban a tényállás teljes egészében megegyező legyen, és ennek vizsgálatát a Kúria részletesen, hosszasan bemutassa.
- [81] Az alkalmazandó jogi norma egyezősége sem megkívánt akkor, ha a korábbi és a jelenleg hatályos jogszabály tartalmilag ugyanazt a rendelkezést foglalja magában. Ez a helyzet tipikusan a korábban vagy a jelenleg hatályos Pp., illetve a régi és a hatályos Ptk. egyező tartalmú rendelkezéseinek alkalmazásánál.
- [82] A jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát a korábbi döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel.
- [83] Következésképpen – a jogegységi panasz eljárásokban formálódó gyakorlatot követve – a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.
- [84] Mindezt szem előtt tartva a Kúria megállapította az ügyazonosságot mind a jogegységi hatályú határozat, mind a felperes által felhozott, eltéréssel érintett határozatok között.
- [85] Ennek indoka a jogegységi hatályú határozat esetében egyértelmű, tekintve, hogy ugyanabban az alapügyben hozta meg a Kúria a határozatát, amelyben a jelen panaszt elbírálja.
- [86] Nem kétséges az ügyazonosság az eltéréssel érintett határozatok körében sem, mert mind a Pfv.III.21.464/2013/12. számú közbenső ítélet, mind a Pfv.V.21.402/2019/8. számú ítélet esetén az ügyek tárgya vagyontárgybiztosítási szerződés szabályainak értelmezése, a szabályszegés tudatos volt, a károkozók tudatos szabályszegése és a káresemény mint biztosítási esemény közötti okozati összefüggés vizsgálata a per tárgyát képezte. A felperesek mindkét esetben a biztosító helytállási kötelezettségének a megállapítását kérték, az alperes biztosító pedig mindkét esetben arra hivatkozott, hogy súlyos gondatlanság miatt mentesül a felelősség alól. Mindkét esetben a súlyos gondatlanságon alapuló – korábban hatályos és jelenlegi – Ptk. szabályra hivatkoztak.
- [87] Eltérő tényállás mellett ugyan, de a kármegelőzés, és a károkozó magatartás összevetését végezte el a Kúria a Pfv.V.20.476/2016/6., Pfv.V.20.581/2015/9., Pfv.V.21.255/2014/14., Pfv.V.21.748/2014/8., Pfv.V.21.303/2012/5., Pfv.V.20.235/2012/5., Pfv.V.20.641/2012/5. számú határozataiban, amelyekkel kapcsolatosan – a hivatkozott jogkérdés okán – az ügyazonosság szintén megállapítható volt.

- [88] Mindebből következően az értelmezett jogkérdések azonosak, ezért nem volt akadálya a helyes jogértelmezés megállapításának.
- [89] A korábban meghozott jogegységi hatályú határozatában a Kúria elsőként a kármegelőzés kérdésével foglalkozott, hivatkozva a Ptk. 6:463. § (1) bekezdésére, amely szerint a szerződő fél és a biztosított a kár megelőzése érdekében az adott helyzetben általában elvárható magatartást köteles tanúsítani. Ezt az elvárhatósági követelményt kell támasztani abban az esetben is, ha a szerződés szabályozza a szerződő fél és a biztosított kármegelőzési teendőit, előírja a kár megelőzését vagy enyhítését célzó eszközöket, eljárásokat, szakképzettségi követelményeket.
- [90] Ezt követően utalt a 6:464. § (1) bekezdés c) pontjára, miszerint a biztosító mentesül szolgáltatási kötelezettsége alól – egyebek mellett – akkor, ha bizonyítja, hogy a kárt jogellenesen, szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartással a biztosított vagyontárgy kezelésére jogosított tagja, munkavállalója vagy megbízottja okozta.
- [91] A Kúria kiemelte: „a kártérítési felelősség fennállásának feltételeit külön-külön kell vizsgálni és a különböző tényállási elemek összemérésének elkerülésére fokozott figyelmet kell fordítani. A kárkötelem egyes elemei, így a károkozó magatartás, a kár, e kettő közötti okozati összefüggés és a felrőhatóság, valamint a biztosító mentesüléséhez a jogszabályban előírt követelmény, a jogellenesség a konkrét ügyben külön-külön vizsgálandó körülmények. Ennek indoka, hogy a Ptk. – fentebb hivatkozott – 6:464. § (1) bekezdés c) pontja a biztosító mentesülésének együttes feltételeit határozza meg: előírja egyrészt a biztosított (a szerződő fél) magatartásának jogellenességét, másrészt a biztosítottnak (a szerződő félnek) a biztosítási esemény bekövetkezését (a kárt) előídező szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartását.”
- [92] Kitért a Kúria arra is: a konkrét esetben a vizsgálat tárgyát képezte, hogy a társbiztosított alkalmazottja mint targoncavezető a munkavégzésére irányadó foglalkozási szabályokat megszegte, amely közrejátszott a káresemény bekövetkezésében. „Ez a szabályszegés azonban a kárkötelem jogellenességi feltételeihez kapcsolódik, és a jogerős ítéletben kifejtett indokokkal ellentétben nem jelentheti egyszersmind azt is, hogy a károkozó szubjektíve tisztában volt magatartása következményével, számolnia kellett a kár bekövetkezésével.”
- [93] Kifejezetten rámutatott a Kúria arra, hogy „[e] körben mind a másodfokú bíróság, mind a Kúria felülvizsgálati tanácsa helytelenül foglalt állást arról, hogy a targoncavezetőnek az a magatartása, hogy kézi irányításra kapcsolta a targoncát a keskeny folyosón és nem tartotta be a biztonsági előírásokat a gondossági kötelezettség kirívó elhanyagolását jelenti, egyszersmind a targonca vezetőjének számolnia kellett azzal, hogy a fokozott veszéllyel járó tevékenysége folytán jelentős károsodás következhet be, mégis, gondossági kötelezettségét kirívó mértékben elhanyagolva, felelőtlenül bízott a hátrányos jogkövetkezmények elmaradásában. E jogértelmezés elfogadása – a Ptk. rendelkezései ellenében – gyakorlatilag azt jelentené, hogy a súlyos szabályszegés mint a kárkötelem jogellenességi eleme automatikusan azt eredményezi, hogy a károkozó a kárt szándékosan vagy súlyosan gondatlanul okozta, következésképpen ilyen esetben szükségtelen a károkozó tudattartalmának vizsgálata.”
- [94] Emellett egyértelműen előírta azt is, hogy „a fentiekkel szemben az alperes helyállási kötelezettség alóli mentesüléséhez a szándékosságnak vagy a súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes (foglalkozási, közlekedési) szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia ahhoz, hogy alkalmas legyen a jogkövetkezmény kiváltására.”
- [95] Rámutatott, hogy „a súlyos gondatlanság általában akkor állapítható meg, ha a gondosság olyan feltűnő elhanyagolása áll fenn, ami már egészen közel áll a szándékossághoz. A súlyos gondatlanságnak emellett csak akkor van jelentősége, ha az a károsodás előídezésére irányul [...]. Ez az adott esetben a gondosság olyan szintű elhanyagolásában jelentkezett volna, amelyből következően a társbiztosított alkalmazottja szinte a kár mint eredmény bekövetkezését kívánta. Ez a konkrét esetben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján biztosan nem állapítható meg.”
- [96] A fentiekkel szemben a Kúria támadott határozatának indokolása szerint a jogegységi hatályú határozat nem tért ki a kármegelőzés kérdésére, illetve a súlyos gondatlanság kármegelőzés körében történő értékelésére.
- [97] A Kúria a jogegységi hatályú határozatának [51] pontjában idézte a Ptk. 6:463. § (1) bekezdését, miszerint a szerződő fél és a biztosított a kár megelőzése érdekében az adott helyzetben általában elvárható magatartást köteles tanúsítani. Rámutatott, hogy ezt az elvárhatósági követelményt kell támasztani abban az esetben is, ha a szerződés szabályozza a szerződő fél és a biztosított kármegelőzési teendőit, előírja a kár megelőzését vagy enyhítését célzó eszközöket, eljárásokat, szakképzettségi követelményeket.
- [98] Külön kiemelten nem idézte a károkozás/kármegelőzés, illetve az érintett személy tudattartalma közti logikai kapcsolatot megteremtő Ptk. 6:464. § (2) bekezdését, amely szerint „az (1) bekezdésben foglalt rendelkezést a kármegelőzési és a kárenyhítési kötelezettség megszegésére is alkalmazni kell.” Ugyanakkor ez érdemben nem jelenti azt, hogy éppen az utaló szabály tartalmára tekintettel a mentesülési okok fennállását nem a kármegelőzésre is irányadó jelleggel vizsgálta volna.

- [99] A Ptk. ugyanazt a szabályt rendeli alkalmazni a károkozás, és a kármegelőzés esetére is, a károkozó tudattartalmának vizsgálata körében eltérő rendelkezést nem tartalmaz. Ebből következően is irányadók az eltéréssel érintett határozatokban felhozott jogi érvek, nevezetesen, hogy önmagában a foglalkozási szabályszegés a súlyos gondatlanság megállapítására nem adhat alapot. Az alperesnek olyan további tényeket kellett volna bizonyítania a sikeres mentesüléséhez, amelyek a társbiztosított alkalmazottja magatartásának közvetlenül az eredmény (azaz a kár) előidézése tekintetében súlyosan gondatlan minősítését megalapozzák (Kúria Pfv.V.21.402/2019/8.).
- [100] Ahogy azt a Kúria a következőes, a felperes által is helyesen hivatkozott gyakorlatában hangsúlyozza: a súlyos gondatlanság általában akkor állapítható meg, ha a gondosság olyan feltűnő elhanyagolása áll fenn, ami már egészen közel áll a szándékossághoz. „A súlyos gondatlanságnak emellett csak akkor van jelentősége, ha az a károsodás előidézésére irányul” (Kúria Pfv.III.21.464/2013/12.).
- [101] Helyesen mutatott rá a felperes arra is, hogy e szabály szempontjából a károkozás és a kármegelőzés közötti különbségtételnek semmilyen jogi alapja nincs. A súlyos gondatlanságnak a kármegelőzés körében is a biztosítási eseményre, azaz a károsodás előidézésére kell irányulnia, amely a gondosság olyan szintű elhanyagolásában jelentkezett volna, amelyből következően a biztosított szinte az eredmény bekövetkezését kívánta. A Kúria gyakorlatából az következik, hogy a károkozó magatartás szabálysértésben megnyilvánuló jogellenességi eleme nem választható le a károkozó magatartásról, és nem értékelhető külön a kármegelőzés körében (Kúria Pfv.V.21.402/2019/8.).
- [102] E körben csupán utal arra a Kúria, hogy a támadott ítéletben hivatkozott, ugyanazon felülvizsgálati tanács által a jogegységi hatályú határozat után meghozott határozattól (Pfv.I.20.399/2022/5.) való eltérést, az e határozat összhangját a korábbi határozatokkal a Jogegységi Panasz Tanács nem értékelhette, mert vizsgálódása kizárólag a támadott és az eltéréssel érintett határozatok összevetésére terjedhetett ki.
- [103] A korábban közzétett kúriai határozatok elvi állásfoglalásától eltérőnek tekinthető tehát ugyanazon magatartás kétszeresen történő értékelése egyfelől súlyos gondatlanságot nem jelentő károkozó magatartásként, másfelől a kármegelőzési kötelezettség súlyosan gondatlan megsértéseként.
- [104] Bár az adott esetben a targoncavezető tudattartalmának vizsgálatát tekintve ez a körülmény a fentiek szerint közömbös, a támadott ítélet indokolására figyelemmel a Kúria elvi élel szögezi le: ugyanaz a magatartás nem értékelhető a kártérítési felelősség tényállási elemei, és a kármegelőzés körében is.
- [105] Előbbi a kár bekövetkezéséhez vezető elemek vizsgálatát igényli, utóbbi pedig azokat a körülményeket, amelyek a konkrét okfolyamathoz képest legfeljebb távoli összefüggést mutatnak, és a kár bekövetkezése elkerülését teszik lehetővé. A Kúria gyakorlata szerint a kármegelőzési kötelezettség értékelése esetén nem olyan körülményeket kell értékelni, amelyek a kár bekövetkezésével okozati összefüggésben állnak (Kúria Pfv.V.20.476/2016/6., Pfv.V.20.581/2015/9., Pfv.V.21.255/2014/14., Pfv.V.21.748/2014/8., Pfv.V.21.303/2012/5., Pfv.V.20.235/2012/5., Pfv.V.20.641/2012/5.).
- [106] Mindebből következően az adott esetben a kármegelőzés körében értékelhető egyebek mellett például az alkalmazottak képzése és oktatása, a megfelelő biztonsági berendezések felszerelése, tehát minden olyan magatartás, ami a kár bekövetkezésének elkerülését célozza. Ezzel ellentétben az indukciós üzemmód kikapcsolása biztosan nem e körbe, hanem a károkozáshoz vezető ok folyamat elindításához tartozik, mert az már nem a kár megelőzését lehetővé tevő magatartások, hanem éppen az ezek folytán előírt tiltás megszegéséhez, így a károkozó magatartás megkezdéséhez tartozik.
- [107] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a támadott ítélet gyakorlatilag a korábban a jogegységi hatályú határozattal felülbírált felülvizsgálati ítélettel azonos tartalmú jogértelmezésen alapul, erre figyelemmel is indokolatlanul eltér a Kúria közzétett gyakorlatától, különös tekintettel a Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozattól, emellett a Pfv.III.21.464/2013/12., Pfv.V.21.402/2019/8., Pfv.V.20.476/2016/6., Pfv.V.20.581/2015/9., Pfv.V.21.255/2014/14., Pfv.V.21.748/2014/8., Pfv.V.21.303/2012/5., Pfv.V.20.235/2012/5., Pfv.V.20.641/2012/5. számú felülvizsgálati ügyekben hozott határozatoktól.
- [108] A Kúria a felperesnek a fentiekben túlmutató előadásainak részletes elemzését mellőzte, figyelemmel arra, hogy a jogkérdésben való indokolatlan eltérés a hivatkozott határozatok alapján kétségtelenül megállapítható volt.

Elvi tartalom

- [109] A Kúria a Jpe.I.60.009/2022/10. számú jogegységi hatályú határozatban előírt kötelező jogértelmezését e helyütt is irányadónak tartja, és azt meg nem ismételve kimondja: a biztosítási szerződés esetén a biztosító szolgáltatási kötelezettség alóli mentesüléshez szükséges szándékosságnak vagy súlyos gondatlanságnak nem a mögöttes

– foglalkozási, közlekedési – szabályszegés, hanem a biztosítási esemény, azaz a kár bekövetkezése vonatkozásában kell fennállnia akkor is, ha a szerződő fél, vagy a biztosított kármegelőzési kötelezettségét szegi meg.

- [110] Emellett leszögezi azt is, hogy a kártérítési felelősség tényállási elemei körében figyelembe vehető magatartás nem értékelhető a kármegelőzési kötelezettség megszegése körében is.

Záró rész

- [111] A felperes a hatályon kívül helyezést követően a korábbiaktól eltérő felülvizsgálati tanács kijelölését kérte, ugyanakkor erre a Bszi. 41/D. §-a a Jogegységi Panasz Tanácsnak nem ad lehetőséget.
- [112] A Bszi. 41/D. § (4) bekezdése alapján, ha a Jogegységi Panasz Tanács megállapítja a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést, a panasz elbírálásával összefüggésben felmerült költséget az állam viseli.
- [113] A felperes a jogegységi panasz eljárással összefüggésben a költségei megtérítését nem kérte, a panasz alaposágára tekintettel az alperes a költségei megtérítését nem kérheti, mindebből következően a Kúriának a megtérítendő ügyvédi költségekről rendelkeznie nem kellett.
- [114] A Bszi. 41/D. § (5) bekezdése szerint a Kúriának a közzétett határozatától jogkérdésben való eltérést megállapító és a bíróságokra kötelező értelmezést megállapító határozata jogegységi határozat hatályú, és azt a Magyar Közlönyben közzé kell tenni.
- [115] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2023. szeptember 25.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó bíró, Dr. Varga Zs. András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró, Dr. Bartók Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Cseh Attila s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Hajnal Péter s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Nyírőné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró, Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

IX. Határozatok Tára

A köztársasági elnök 238/2023. (XI. 7.) KE határozata egyetemi tanári kinevezésekről

Az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés c) pontja, valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény 27. § (3) bekezdése alapján – a kultúráért és innovációért felelős miniszternek a fenntartóval egyetértésben tett javaslatára –

Dr. Kékesi Attilát

2023. november 1. napjával, továbbá

*Oláh Zoltán Krisztiánt és
Volf Katalint*

2023. december 1. napjával

egyetemi tanárrá kinevezem.

Budapest, 2023. október 18.

*Novák Katalin s. k.,
köztársasági elnök*

Ellenjegyzem:

Budapest, 2023. október 26.

*Csák János s. k.,
kultúráért és innovációért felelős miniszter*

KEH ügyszám: KEH/6861-3/2023.

A Kormány 1483/2023. (XI. 7.) Korm. határozata Magyarország Klaszterfejlesztési Stratégiájáról (2023–2030), valamint a végrehajtásához szükséges egyes intézkedésekről

A Kormány – felismerve annak szükségességét, hogy 2030-ra a gazdasági szereplők és a szakpolitikai döntéshozók olyan üzleti környezetet hozzanak létre, amely a vállalatok, az oktatási és kutató intézmények, illetve az egyéb szervezetek közötti versenyképességi és innovációs együttműködés különböző formáinak létrejöttét és működését segíti –

- elfogadja a Klaszterfejlesztési Stratégia 2023–2030 című dokumentumot (a továbbiakban: Stratégia);
- felhívja a területfejlesztési minisztert, hogy gondoskodjon a Stratégia kormányzati honlapon történő közzétételéről;

Felelős: területfejlesztési miniszter

Határidő: az e határozat közzétételét követő harminc napon belül

- felhívja a területfejlesztési minisztert, hogy – a gazdaságfejlesztési miniszter, valamint a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával – a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz éves fejlesztési keretének módosítása és a felhívások kiírása során gondoskodjon arról, hogy az éves

fejlesztési keretben nevesítésre kerülő kapcsolódó felhívások illeszkedjenek a Stratégiában meghatározott beavatkozásokhoz és az azokban nevesített intézkedésekhez;

Felelős: területfejlesztési miniszter
gazdaságfejlesztési miniszter
kultúráért és innovációért felelős miniszter

Határidő: a Stratégia végrehajtási ideje alatt folyamatosan

d) felhívja a területfejlesztési minisztert, hogy

- da) – a gazdaságfejlesztési miniszter, valamint a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával – indítsa újra a klaszter minősítési testületet, valamint dolgozza ki a minősítési rendszert,
- db) biztosítsa a Stratégia végrehajtását segítő központi szolgáltató platformot,
- dc) alakítsa ki és üzemeltesse a Stratégia végrehajtását segítő monitoring rendszert,
- dd) vizsgálja felül a Stratégia végrehajtását,
- de) készítsen jelentést a Stratégia végrehajtásának értékeléséről a Kormány részére;

Felelős: a da) alpont tekintetében: területfejlesztési miniszter
gazdaságfejlesztési miniszter
kultúráért és innovációért felelős miniszter

a db)–de) alpont tekintetében: területfejlesztési miniszter

Határidő: a da) alpont tekintetében: a Stratégia elfogadását követő hatvan napon belül
a db) alpont tekintetében: a Stratégia elfogadását követő hat hónapon belül
a dc) alpont tekintetében: a Stratégia elfogadását követő hat hónapon belül
a dd) alpont tekintetében: 2026. szeptember 30.
a de) alpont tekintetében: 2031. szeptember 30.

e) felhívja az érintett minisztereket, hogy a területfejlesztési miniszter részére biztosítsák a d) pont dc) alpontja szerinti monitoring tevékenységhez szükséges adatokat.

Felelős: érintett miniszterek

Határidő: folyamatos

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Magyar Közlönyt az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Bíró Attila.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <https://www.magyar kozlony.hu> honlapon érhető el.